

GUIA ITINERARI FORMATIU TIPUS (GIFT)

UNITAT DOCENT: DERMATOLOGIA MEDICOQUIRÚRGICA I VENEROLOGIA

Versió 9

Aprovat per la Comissió de Docència el 9 de juliol de 2024

Autores: Dra. NATALIA FERNÁNDEZ CHICO
Dra. MIREIA ESTHER YEBENES MARSAL

CAP UNITAT DOCENT: DRA. MIREIA SÀBAT SANTANDREU

TUTORES: Dra. NATALIA FERNÁNDEZ CHICO
Dra. MIREIA ESTHER YEBENES MARSAL

ÍNDEX

- 1 Introducció
- 1 Objectius generals i competències a adquirir durant la formació
- 2 Objectius específics de l'especialitat
- 3 Cronograma i objectius específics de les rotacions
- 4 Guàrdies
- 5 Cursos i sessions hospitalàries
- 6 Assistència a cursos, jornades i simposis de l'especialitat
- 7 Investigació

1. Introducció

La Dermatologia Mèdic-Quirúrgica i Venereologia és una especialitat completa que inclou l'estudi, el diagnòstic, el tractament (tant mèdic com quirúrgic) i prevenció de les malalties de la pell, teixit cel·lular subcutani, mucoses, annexos cutanis, les manifestacions cutànies de malalties sistèmiques, el coneixement de les manifestacions sistèmiques de les malalties cutànies i la conservació i cures de la pell sana. Des del punt de vista de la venereologia aquesta especialitat inclou el diagnòstic, tractament i prevenció de les malalties infeccioses

de transmissió sexual (ETS) i altres alteracions del tracte gènito-anal, així com la promoció de la salut sexual.

L'especialitat de Dermatologia implica també la utilització de tècniques terapèutiques especials, com ara les de tractament farmacològic tòpic, cirurgia dermatològica, electrocirurgia, criocirurgia, laserteràpia, teràpia amb radiacions ionitzants i altres tractaments fisicoquímics, incloent-hi la fototeràpia i la teràpia fotodinàmica tècniques de dermocosmètica dirigides a la conservació i cura de la pell sana, així com tècniques diagnòstiques com ara la dermatoscòpia i l'epiluminescència digitalitzada.

Pel que fa als fonaments de la Dermatologia, aquesta té les bases més immediates en el coneixement mèdic general, ja que no hi ha àrea d'aquest coneixement que pugui ser aliena a l'interès dermatològic. Només cal recordar sobre això, el que en la dermatologia suposen, la immunologia i l'al·lèrgia, la microbiologia, la parasitologia en general i en particular la micologia, la genètica, la cito i histopatologia, la farmacologia, etc., i, per descomptat, la medicina interna i la patologia quirúrgica. Per això, és evident que la Dermatologia té amb altres especialitats àrees frontereres on els seus camps o les seves comeses respectives se superposen o coincideixen, si bé aquesta és una situació que es produeix no només amb la Dermatologia, sinó amb gran part de les especialitats mèdiques, sent inevitable i necessari que així sigui ja que la parcel·lació del coneixement mèdic no pot trencar la coherència d'aquest, ni desvincular-se del tot unes parcel·les d'altres.

El servei de Dermatologia de l'Hospital Parc Taulí es crea, tal com el coneixem avui, l'any 2006 amb la integració dels especialistes de dermatologia dels CAE adscrits a aquest. Des de llavors, el servei no ha deixat de créixer, tant en mitjans humans com materials. D'aquesta manera, ha estat possible crear diferents consultes monogràfiques i multidisciplinàries i el servei s'ha anat dotant dels equipaments necessaris per oferir una atenció integral a la població de referència i per ser acreditat l'any 2012 com a unitat docent per a la formació de metges especialistes en dermatologia medicoquirúrgica i venereologia.

La presenta guia d'itinerari formatiu no és res més que una adaptació del programa formatiu de l'especialitat publicat al BOE el 4 de setembre del 2007 (ORDEN SC/2754/2007, <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2007-16893>).

2. Objectius generals i competències a adquirir durant la formació

El programa de formació té com a objectiu aconseguir metges que arribin a un nivell suficient de coneixements i habilitats que li permetin exercir de l'especialitat de forma responsable als diferents serveis de salut i donar una resposta adequada a les necessitats assistencials que requereix la nostra societat actual.

El resident en finalitzar el període de formació, no només ha d'haver adquirit prou coneixements per plantejar una dinàmica diagnòstica clínica i dominar una sèrie de tècniques específiques de l'especialitat, sinó que ha d'haver adquirit experiència terapèutica dermatològica mèdica (tòpica i sistèmica) i quirúrgica. . No només ha d'adquirir experiència en el maneig del pacient amb dermatologia cutània complexa pròpia d'un Hospital Universitari, sinó també en el maneig de la patologia cutània freqüent, que probablement serà molt prevalent al llarg de la seva vida professional. A més, ha de conèixer i dominar els diferents sistemes d'exploracions complementàries diagnòstiques i terapèutiques (fototeràpia, crioteràpia, dermatoscòpia, proves epicutànies, proves de fotobiologia, etc.).

Així mateix, cal oferir al resident la possibilitat d'incorporar-se a les línies de recerca establertes al servei i/o al centre hospitalari.

La residència ha de facilitar, alhora, la interacció amb altres serveis i la formació continuada, a través de l'assistència a congressos, jornades i simposis de formació.

Per assolir aquests objectius, el metge en període formatiu necessita un programa que permeti desenvolupar de manera satisfactòria les competències de l'especialitat en les àrees següents:

- a) Dermatologia general en pacients ambulatoris i hospitalaris
- b) Dermatopatologia incloent biòpsia i aspectes tècnics
- c) Immunologia, malalties cutànies intervingudes immunològicament
- d) Processos al·lèrgics amb manifestacions cutànies
- e) Dermatologia ambiental i laboral

- f) Dermatologia pediàtrica
- g) Genodermatosi
- h) Dermatologia geriàtrica
- i) Dermatologia oncològica
- j) Fotodermatologia i fototeràpia
- k) Cremades, reaccions per agents físics i curació de les ferides
- l) Infeccions bacterianes, micòtiques, víriques i parasitàries
- m) Diagnòstic i tractament de les malalties de les mucoses i annexos cutanis
- n) Patologia vascular
- ñ) Infeccions de transmissió sexual
- o) Mètodes diagnòstics no invasius: dermatoscòpia, ultrasons...
- p) Biologia molecular aplicada al diagnòstic i tractament de la patologia cutània
- q) Prescripció de tractaments tòpics i sistèmics incloent formulacions magistrals
- r) Farmacologia i toxicologia relacionada amb la pell
- s) Cirurgia dermatològica
- t) Terapèutica física: electrocirurgia, criocirurgia, laserteràpia, teràpia fotodinàmica...
- u) Dermatologia cosmètica i estètica
- v) Cures de la pell, dermatologia preventiva i rehabilitació
- w) Psicodermatologia

3. Objectius específics de l' especialitat

Els continguts específics de la formació del resident es detallen per a cada rotació i any

de residència. Són els objectius que consten al BOE núm. 230 Ordre SCO/2754/2007(<https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2007-16893>)

De manera resumida, queden recollits en els apartats següents:

1.1 Coneixements

1.1.1. Introducció a la dermatologia: Epidemiologia en Dermatologia.

Ecologia.

Prevalença i incidència de les dermatosis. Dermatologia en relació amb la Medicina Interna.

Fonaments del diagnòstic dermatològic. 1.1.2 Biologia i fisiopatologia de la pell i mucoses dermopapilars: Estructura i desenvolupament de la pell i mucoses. Biologia de l'epidermis i els seus annexos. Biologia del melanòcit.

Biologia de la dermis.

Fisiopatologia de la pell. Correlació, estructura, funcions i patologia de la pell i mucoses. Immunologia i dermatologia.

Malalties cutànies produïdes per fongs. Malalties cutànies bacterianes. Tuberculosi cutània.

Leprosi.

Infeccions cutànies per virus, rickettsies i clamídies. 1.1.4 Processos d'etiologia desconeguda, grans síndromes dermatològiques: Dermatosi per alteracions de la queratinització.

Psoriasis.

Dermatosi exfoliativa. Malalties cutànies ampul·loses.

Pustulosis cutànies. Malalties dels annexos epidèrmics (acne, alopecies, onicopaties).

Èczemes.

Dermatitis atòpica.

Dermatitis de contacte.

Dermatosi ocupacionals.

Seborrea. Urticària.

Angioedema.

Anafilàxia. Vasculitis. Reaccions cutànies produïdes per drogues. Discromies. Malalties de la dermis i de la unió dermo-epidèrmica no ampolloses. Lliquen pla.

Malalties de la hipodermis.

Paniculitis. Malalties degudes a agents físics i químics. Genodermatosi.

1.1.5 Patologia de les mucoses dermopapilars: Cavitat bucal i llavis.

Genitalsexterns.

Regió perianal. 1.1.6 Patologia cutani-mucosa tumoral: Tumors cutani-mucosos benignes i malignes.

Precàncercutani. 1.1.7 Manifestacions cutànies en relació amb la medicina interna:

Lupus eritematós.

Esclerodèrmia.

Dermatomiositis. Manifestacions cutànies de les malalties hereditàries, endocrinològiques i metabòliques.

Manifestacions cutànies de les malalties que afecten altres sistemes orgànics. 1.1.8

Tractament de les Malalties cutani-mucoses: Terapèutica tòpica. Terapèutica general en Dermatologia. Terapèutica física en Dermatologia. Cirurgia dermatològica. Venereologia: Sífilis.

Malalties de transmissió sexual produïdes per bacteris, virus i clamídies. Síndrome de la immunodeficiència adquirida.

Epidemiologia i profilaxi de les malalties de transmissió sexual.

Els continguts i serveis teòricopràctics d'aquest programa s'ajusten als objectius establerts per la UEMS, secció de Dermatologia-Venereologia.

1.2. Habilitats

El contingut pràctic de l'especialitat està constituït pels coneixements i les habilitats necessàries per efectuar la prevenció i el correcte diagnòstic i tractament de les malalties cutànies i venèries, incloent-hi la prevenció i les tècniques diagnòstiques i terapèutiques utilitzades en l'especialitat. 1.3 Actituds
Sense perjudici de les actituds específiques amb el pacient, el resident ha d'adquirir al llarg del seu període de residència, les actituds genèriques,

professionals i científiques següents: a) Genèriques: Disponibilitat per a l'aprenentatge i la formació permanent. Capacitat per assumir compromisos i responsabilitat. Aproximació als problemes assistencials amb ment crítica i esperit resolutiu. Respecte i valoració positiva del treball dels altres. Obertura i flexibilitat en relació amb els pacients, familiars, dermatòlegs, col·legues d'altres especialitats i autoritats sanitàries i educatives en general.

b) Professionals i científiques: Cooperació i abordatge multidisciplinar en el tractament de les diverses patologies que originen el tractament medicoquirúrgic. Conformitat amb la missió de servei cap als pacients i la societat.

Percepció de la multiplicitat de funcions que els metges especialistes han d'exercir en l'àmbit del Sistema Nacional de Salut. Reconeixement del dret dels pacients a una assistència ràpida i digna en condicions d'equitat. Atenció preferent cap a les necessitats dels pacients i sobre famílies amb especial referència al dret d'informació. Consciència de la Repercussió econòmica de les decisions.

Preocupació pels aspectes deontològics i ètics de la medicina en general i de la Dermatologia en particular.

Col·laboració amb els poders públics, societats científiques i organitzacions nacionals i internacionals.

Assumir pràctica clínica basada en l'evidència científica.

Consciència de la importància d'una formació científica i clínica tan sòlida com sigui possible.

Participació personal en el desenvolupament de les funcions assistencial, docent i científica de lespecialitat.

4. Cronograma i objectius específics de les rotacions

La durada de la formació a la unitat docent de Dermatologia és de 4 anys.

ESPECIALITAT DERMATOLOGIA I VENEROLOGIA

Any residència	Rotació	Durada en mesos	Dispositiu
R1	Dermatologia	1 mes	Servei de Dermatologia
	Atenció Primària	1 mes	ICS-MN: CAP Ca n'Oriac
	Cirurgia Maxil-facial	2 mesos	Servei de Cirurgia Maxil-lofacial
	Malalties infeccioses	2 mesos	Servei d'Infeccioses
	Medicina Interna	2 mesos	Servei de Medicina Interna
	Urgències	1 mes	Servei Urgències
	Reumatologia	1 mes	Servei Reumatologia
	Anatomia Patològica	1 mes	Servei de Patologia
R2	Biologia Molecular	0,5 mesos	Servei de Patologia
	Infeccions de Transmissió Sexual	0,5 mesos	Servei d'Infeccioses
	Dermatologia General (CAE)	3 mesos	Servei Dermatologia
	Dermatologia Especialitzada (Monogràfiques i Interconsultes Hospitalàries)	5 mesos	Servei Dermatologia
	Cirurgia Dermatològica Bàsica	2 mesos	Servei Dermatologia
R3	Dermatologia Especialitzada (Monogràfiques i Interconsultes Hospitalàries)	6 mesos	Servei Dermatologia
	Dermatologia General (CAE)	3 mesos	Servei Dermatologia
	Cirurgia Dermatològica Avançada	2 mesos	Servei Dermatologia
R4	Dermatologia Especialitzada (Monogràfiques i Interconsultes Hospitalàries)	6,5 mesos	Servei Dermatologia
	Dermatologia General (CAE)	2,5 mesos	Servei Dermatologia
	Cirurgia Dermatològica Avançada	2 mesos	Servei Dermatologia

Rotacions i Objectius R1

Any residència	Rotació	Durada en mesos	Dispositiu
R1	Dermatologia	1 mes	Servei de Dermatologia
	Atenció Primària	1 mes	ICS-MN: CAP Ca n'Oriac
	Cirurgia Maxil-facial	2 mesos	Servei de Cirurgia Maxil-lofacial
	Malalties infeccioses	2 mesos	Servei d'Infeccioses
	Medicina Interna	2 mesos	Servei de Medicina Interna
	Urgències	1 mes	Servei Urgències
	Reumatologia	1 mes	Servei Reumatologia
	Anatomia Patològica	1 mes	Servei de Patologia

Anatomia Patològica

- 1 Coneixements bàsics: tècniques d'inclusió i de processament de mostres
- 1 Histopatologia de la pell normal i els seus annexos
- 2 Reconèixer al microscopi les principals lesions elementals histopatològiques de tipus inflamatori i tumoral
- 3 Reconèixer les lesions elementals histopatològiques de tipus inflamatori
- 4 Reconèixer els patrons tumorals i immunohistoquímics dels tumors epitelials, melanocítics, mesenquimals (incloent-hi fibroblàstics, limfocitaris, vasculars i nerviosos i subcutanis)
- 5 Diferenciar tumor benigne i maligne
- 6 Conèixer els diferents patrons d'immunofluorescència i patologies dermatològiques en què són útils

Atenció Primària

- 1 Familiaritzar-se amb una consulta externa d'atenció primària
- 1 Establir una bona relació metge-pacient
- 2 Aprendre a fer una història clínica completa dirigida al pacient que acudeix a la consulta d'atenció primària
- 3 Aprendre a fer una exploració física dirigida al motiu de consulta
- 4 Conèixer els circuits per a la derivació a l'atenció especialitzada

Cirurgia Maxil·lofacial

- 1 Conèixer el funcionament d'un servei quirúrgic hospitalari
- 1 Coneixements bàsics en cirurgia: Asèpsia quirúrgica, maneig d'anestèsics locals, materials de sutura i usos, tipus d'incisions, cura de ferides quirúrgiques, maneig de les complicacions quirúrgiques més freqüents
- 2 Coneixement en profunditat de l'anatomia de la cara
- 3 Desenvolupament de les habilitats quirúrgiques necessàries per actuar com a ajudant al quiròfan de cirurgia maxil·lofacial

Dermatologia

- 1 Conèixer els motius de consulta més freqüents a la consulta externa de dermatologia

- 1 Establir una adequada relació metge-pacient
- 2 Aprendre a fer una història clínica dermatològica: anamnesi dirigida i exploració dermatològica completa (reconèixer les lesions cutànies primàries i secundàries)
- 3 Aprendre a fer exploracions complementàries rutinàries: examen directe amb KOH; test de Tzanck; presa de diferents mostres per a cultiu de fongs, virus i bacteris
- 4 Aprendre a fer una biòpsia cutània mitjançant punch

Malalties Infeccioses

- 1 Coneixement de les patologies més freqüents en els pacients que ingressen a Infeccioses
- 1 Proves complementàries a sol·licitar per a la seva avaluació i despistatge
- 2 Maneig dels antimicrobians necessaris en cada cas
- 3 Habilitats en comunicació escrita (història clínica, notes d'alta...)
- 4 Habilitats en comunicació oral interprofessional
- 5 Participació en activitats científiques i sessions

Medicina Interna

- 1 Aprendre a fer una història clínica completa (incloent-hi anamnesi i exploració física)
- 1 Coneixement de les patologies més freqüents dels pacients que ingressen a MI
- 2 Conèixer les proves complementàries a sol·licitar per a la seva avaluació i despistatge
- 3 Conèixer els fàrmacs sistèmics més utilitzats i plantejar el maneig terapèutic en cada cas
- 4 Habilitats en comunicació escrita (història clínica, notes d'alta...)
- 5 Habilitats en comunicació oral interprofessional
- 6 Participació en activitats científiques i sessions

Reumatologia

- 1 Conèixer en profunditat les manifestacions sistèmiques de les malalties autoimmunes del col·lagen d'interès per al dermatòleg, sobretot del lupus eritematós sistèmic, la dermatomiositis, l'esclerodèrmia i el Sd. Sjögren.
- 1 Aprendre els criteris de classificació de les diferents connectivopaties i les exploracions complementàries que cal fer en cas de sospita d'artropatia/malaltia sistèmica.

- 2 Identificar els pacients amb psoriasi i risc d'artropatia psoriàsica i els criteris de derivació a reumatologia.
- 3 Conèixer les síndromes autoinflamatories més freqüents que poden acompanyar-se de manifestacions cutànies.
- 4 Conèixer en profunditat els marcadors d'autoimmunitat necessaris per al diagnòstic de les diferents connectivopaties i interpretar-ne els resultats.
- 5 En definitiva, aprendre a orientar el pacient amb malaltia cutània i risc de malaltia autoimmunitària sistèmica o artropatia i els criteris de derivació o de consulta multidisciplinària amb reumatologia.

Urgències

- 1 Conèixer el funcionament d'un Servei d'Urgències Hospitalari.
- 1 Conèixer el sistema de prioritització de visites: triatge MAT-SET.
- 2 Realitzar l'anamnesi i l'exploració física adequada al motiu de consulta urgent
- 3 Conèixer els principals tractaments i la via d'administració per als motius de consulta urgents més prevalents
- 4 Comunicar de manera efectiva amb el pacient i amb la resta dels professionals d'urgències i altres especialitats
- 5 Conèixer les diferents fonts d'informació clínica i fer-les servir de manera efectiva (HCIS, HC3).
- 6 Conèixer com s'elabora un informe d'alta d'urgències de manera ordenada, clara i concisa

Rotacions i Objectius R2

Any residència	Rotació	Durada en mesos	Dispositiu
R2	Biologia Molecular	0,5 mesos	Servei de Patologia
	Infeccions de Transmissió Sexual	0,5 mesos	Servei d'Infeccioses
	Dermatologia General (CAE)	3 mesos	Servei Dermatologia
	Dermatologia Hospitalària (Consultes Monogràfiques i Interconsultes Hospitalàries)	5 mesos	Servei Dermatologia
	Cirurgia Dermatològica Bàsica	2 mesos	Servei Dermatologia

Biologia Molecular

- 1 Conèixer les diferents tècniques que es fan servir al laboratori
- 1 Participar en la implementació de les tècniques que s'utilitzen a la pràctica clínica
- 2 Hibridació in situ convencional i noves tècniques d'hibridació in situ
- 3 Interpretació dels resultats

Infeccions de Transmissió Sexual

- 1 Conèixer les ITS més prevalents al nostre medi
- 1 Epidemiologia i profilaxi de les malalties de transmissió sexual
- 2 Vulvovaginitis i balanopostitis
- 3 Uretritis i cervicitis
- 4 Síndrome de l'úlcer i l'adenopatia genital
- 5 Manifestacions mucocutànies de la síndrome d'immunodeficiència adquirida
- 6 Malaltia pèlvica inflamatòria aguda
- 7 Herpes simple i berrugues genitals
- 8 Infestacions

Dermatologia General

1. Conèixer els motius de consulta més freqüents a la consulta externa de dermatologia
2. Establir una adequada relació metge-pacient
3. Consolidar els objectius del primer any: aprendre a fer una història clínica dermatològica completa i a fer les exploracions complementàries rutinàries de la consulta de dermatologia
4. Aprendre a classificar les malalties de la pell a les diferents categories diagnòstiques:
 - Malalties inflamatòries, infeccioses, del teixit connectiu, eritematodescamatives, butllofes, genodermatosis...
 - Malalties dels annexos cutanis: pèl i ungles
 - Malalties de les mucoses
 - Lesions pigmentades i dermatoscòpia
 - Neoplàsis cutànies benignes i malignes
5. Bases de terapèutica dermatològica (tractaments tòpics i sistèmics)
6. Aprendre a dissenyar un pla terapèutic en les malalties més comunes

7. Continuar amb l'aprenentatge de la dermatopatologia

Dermatologia Hospitalària

1. Familiaritzar-se amb el pacient amb patologia dermatològica complexa i aprendre a fer una història dermatològica completa en aquests pacients
2. Aprendre a realitzar les exploracions complementàries necessàries a la consulta de patologia dermatològica complexa
3. Familiaritzar-se amb el pacient hospitalitzat i acompanyar els residents majors a fer les interconsultes hospitalàries
4. Aconseguir els objectius de les rotacions per les diferents consultes monogràfiques de dermatologia complexa:

4.1 Càncer cutani no melanoma

- Coneixement i maneig del càncer cutani no melanoma
- Maneig de les proves complementàries a realitzar
- Habilitats en cirurgia dermatològica, incloent cirurgia de Mohs
- Coneixement i maneig del tractament mèdic del càncer cutani no melanoma (inhibidor selectiu de la via de senyalització Hedgehog, tractaments immunomediats)
- Coneixement i maneig de la teràpia fotodinàmica
- Participació al comitè de càncer cutani no melanoma

4.2 Urticària i dermatitis atòpica

- Coneixement de patologies clau (Urticària, dermatitis atòpica)
- Proves complementàries a sol·licitar per a la seva avaluació i despistatge
- Maneig de fàrmacs sistèmics i biològics
- Aprenentatge de criteris clínics diagnòstics i diagnòstic diferencial
- Aplicació de les escales clíniques utilitzades actualment a l'avaluació de la gravetat

4.3 Fotobiologia i hidradenitis supurativa

- Indicacions, efectes secundaris aguts, crònics i contraindicacions de la fototeràpia i la fotoquimioteràpia i el maneig d'aquesta terapèutica en cadascuna de les dermatosis susceptibles de ser tractades amb alguna de les dues
- Diagnòstic i avaluació de la gravetat dels pacients amb hidradenitis supurativa
- Maneig terapèutic, mèdic i quirúrgic de la hidradenitis supurativa
- Utilització de l'ecografia cutània com a eina complementària a la consulta d'hidradenitis supurativa
- Participació activa al comitè d'Hidrosadenitis Supurativa

4.4 Psoriasi i dermatitis de contacte

- Coneixement de la clínica de les DCA, al·lèrgens a sospitar en cada cas i indicacions de les proves epicutànies
- Coneixement, maneig i utilitat de les proves epicutànies
- Coneixement, diagnòstic i maneig de la psoriasi
- Habilitats en el maneig de fàrmacs sistèmics i biològics

Cirurgia dermatològica bàsica

1. Consolidar els coneixements adquirits durant la rotació quirúrgica per cirurgia maxil·lofacial: asèpsia quirúrgica, maneig d'anestèsics locals, materials de sutura i usos, tipus d'incisions, cura de ferides quirúrgiques, maneig de les complicacions quirúrgiques més freqüents
2. Aprendre a realitzar les diferents tècniques de biòpsia cutània (punch, biòpsia escissional, afaitat, curetatge) i a triar les lesions òptimes per a aquesta
3. Aprendre a realitzar les següents tècniques de cirurgia dermatològica bàsica: criocirurgia, electrocirurgia, exèresi simples, curetatge i electrocoagulació, escissió tangencial
4. Aprendre a fer les diferents tècniques per al tancament de ferides quirúrgiques: directe en un sol pla, tancament directe per plànols...
- 5.

Rotacions i Objectius R3

Any residència	Rotació	Durada en mesos	Dispositiu
R3	Dermatologia Hospitalària (Consultes Monogràfiques i Interconsultes Hospitalàries)	6 mesos	Servei Dermatologia
	Dermatologia General (CAE)	3 mesos	Servei Dermatologia
	Cirurgia Dermatològica Avançada	2 mesos	Servei Dermatologia

Dermatologia General (CAE)

1. Consolidar els coneixements i habilitats adquirits durant el segon any de residència
2. Ser capaç de diagnosticar les malalties dermatològiques més freqüents i comunes
3. Ser capaç d'establir un pla terapèutic adequat per a cadascuna
4. Ser capaç d'establir una bona relació medicopacient i d'informar el pacient i la família sobre les mesures preventives, el diagnòstic, el pronòstic i el tractament de totes elles.
5. Continuar aprofundint en el coneixement de la dermatopatologia

Dermatologia Hospitalària

1. Consolidar els coneixements i habilitats adquirits durant el segon any de residència i incrementar el nivell de responsabilitat i autonomia
2. Ser capaç de diagnosticar i establir un pla terapèutic apropiat en pacients amb patologies dermatològiques complexes
3. Reconèixer les malalties cutànies potencialment greus o mortals (ampoloses, limfomes, toxicodèrmies greus, síndrome d'insuficiència cutània...)
4. Ser capaç de fer les interconsultes hospitalàries
5. Aconseguir els objectius de les rotacions per les diferents consultes monogràfiques de dermatologia complexa:

5.1 Malalties butllofes

- Coneixement en profunditat de la fisiopatologia i la clínica de les malalties ampul·loses autoimmunes
- Coneixement en profunditat de les diferents tècniques diagnòstiques, la seva indicació i la interpretació dels resultats
- Aprendre el maneig dels diferents fàrmacs tòpics, sistèmics i biològics i la seva indicació en cada cas

5.2 Malalties autoimmunes i sistèmiques

- Coneixement en profunditat de les principals connectivopaties amb expressió cutània (Lupus eritematós, dermatomiositis i esclerodèrmia)
- Coneixement de les principals malalties sistèmiques que poden presentar lesions cutànies
- Coneixement en profunditat de les Dermatosi paraneoplàsiques
- Coneixement en profunditat de les exploracions complementàries a realitzar i del tractament de totes

5.3 Melanoma i Limfoma

- Adquirir els coneixements de dermatoscòpia per al diagnòstic de les lesions pigmentades
- Familiaritzar-se en el seguiment del pacient d'alt risc de melanoma
- Conèixer les exploracions complementàries indicades a cada estadi de melanoma
- Familiaritzar-se en el seguiment del pacient diagnosticat de melanoma segons l'estadi
- Adquirir les habilitats quirúrgiques necessàries per al tractament del melanoma cutani
- Assistir a les reunions del Comitè de Melanoma de l'hospital
- Conèixer els principals subtipus de limfoma cutani, posant èmfasi en els subtipus més freqüents, així com el seu diagnòstic, abordatge terapèutic i seguiment
- Estadificació TNM del melanoma i els limfomes cutanis
- Coneixements de terapèutica bàsica dels limfomes cutanis (corticoteràpia tòpica, quimioteràpia tòpica i intralesional, fototeràpia, teràpia fotodinàmica, tractaments sistèmic i cirurgia)

- Seguiment de pacients amb limfoma cutani, individualitzant les exploracions complementàries segons les característiques de cada pacient

5.4 Dermatologia Pediàtrica

- Coneixement en profunditat de les patologies dermatològiques més prevalents a l'edat pediàtrica
- Coneixement en profunditat de les genodermatosis més freqüents
- Coneixement de les malalties autoinflamatories amb expressió cutània més freqüents a l'edat pediàtrica
- Coneixement de les indicacions i l'ús dels fàrmacs més habituals per al tractament de les diferents patologies dermatològiques a l'edat pediàtrica
- Participació activa al comitè d'anomalies vasculares

Cirurgia dermatològica

1. Consolidar els coneixements adquirits durant el segon any de residència
2. Ser capaç de realitzar les diferents tècniques de biòpsia cutània i les diferents tècniques de cirurgia dermatològica bàsica
3. Aprendre a realitzar tècniques de cirurgia més complexa: penjalls simples, penjalls complexos i empelts
4. Identificar pacients i situacions de risc quirúrgic, contraindicacions de les diferents tècniques i possibles complicacions immediates i diferides.
5. Iniciar el coneixement de la tècnica de la cirurgia microgràfica de Mohs

Rotacions i Objectius R4

Any residència	Rotació	Durada en mesos	Dispositiu
R4	Dermatologia Hospitalària (Consultes Monogràfiques i Interconsultes Hospitalàries)	6,5 mesos	Servei Dermatologia
	Dermatologia General (CAE)	2,5 mesos	Servei Dermatologia
	Cirurgia Dermatològica Avançada	2 mesos	Servei Dermatologia

Durant el quart any, el resident de Dermatologia de l'Hospital Universitari Parc Taulí

passarà visita atenent una consulta pròpia (tant a l'hospital com al CAE). Així mateix, serà el responsable de les interconsultes hospitalàries i continuarà millorant les seves habilitats en cirurgia dermatològica al quiròfan de cirurgia major ambulatoria de dermatologia del centre quirúrgic ambulatori i en cirurgia microgràfica de Mohs.

Durant aquest any consolidarà i ampliarà els coneixements i les habilitats necessaris per poder actuar d'una manera més autònoma, tenint l'opció de consultar un facultatiu sempre que sigui necessari.

Objectius consulta hospitalària i general

1. Consolidar tots els coneixements i habilitats adquirits durant els tres anys previs
2. Ser capaç d'atendre una consulta pròpia, de manera autònoma i competent
3. Ser capaç de fer les interconsultes hospitalàries de forma autònoma i competent
4. Continuar amb l'estudi de la dermatopatologia

Objectius cirurgia dermatològica avançada

1. Consolidar els coneixements i habilitats adquirits durant els anys previs
2. Ser capaç de realitzar penjalls simples (i complexos sota supervisió)
3. Ser capaç de realitzar una cirurgia microgràfica de Mohs sota supervisió

També durant aquest any i durant un període de 2 mesos, el resident podrà realitzar una rotació de lliure elecció per millorar coneixements i competències recollides al programa de l'especialitat, segons els seus interessos o necessitats.

5. Guàrdies

El resident realitzarà guàrdies al servei d'urgències de l'Hospital Parc Taulí durant el període R1 i R2. El nombre de guàrdies pot oscil·lar entre 2 i 4 al mes.

Els objectius específics de les guàrdies són:

- Presentar-se i informar el pacient i familiars
- Realitzar correctament una història clínica, l'orientació global del pacient identificant el motiu actual de consulta i la valoració global del grau de gravetat
- Realitzar sistemàticament l'exploració física general i l'exploració física específica segons l'orientació clínica
- Sol·licitar i interpretar correctament l'analítica bàsica
- Indicar i interpretar correctament la radiologia simple de tòrax i abdomen o altres localitzacions
- Diagnosticar i tractar urgències de baixa o mitjana gravetat i complexitat
- Diagnosticar i tractar urgències d'alta gravetat i complexitat
- Indicar i interpretar correctament l'electrocardiograma de 12 derivacions, especialment els que indiquen gravetat (infart miocardi, arítmies malignes, etc.)
- Realització de Punció Lumbar
- Aplicar correctament els tractaments antibiòtics segons protocols del centre
- Fer una reanimació cardiopulmonar bàsica
- Fer una reanimació cardiopulmonar avançada
- Realitzar un informe d'alta o ingrés hospitalari
- Decidir el tractament i la estratègia específica del pacient
- Prendre la decisió de la destinació del pacient: alta o ingrés

6. Cursos i sessions hospitalàries

Programa de Formació en Competències Transversals

El resident haurà de seguir el programa de formació en competències transversals aprovat per la comissió de docència de l'Hospital Parc Taulí al maig de 2024

(https://www.tauli.cat/tauli/images/Docencia/documents/Programa_PFCT_CAST.pdf)

Quadre resum del Programa de Formació en Competències Transversals

	R1	R2	R3	R4/R5
Acogida en el CCSPT	✓			
Conoce el CCSPT (Virtual)	✓			
Confidencialidad y protección de datos (Virtual)	✓			
Estación de trabajo de HCIS 4.0 (Virtual)	✓			
Prevención de Riesgos Laborales (Virtual)	✓			
Búsqueda bibliográfica y recursos de información (online)	✓			
Lectura crítica	✓			
Soporte Vital Básico o Inmediato (Según especialidad)	✓			
Identificación y abordaje de patologías de salud mental	✓			
El poder de la respiración (Virtual)	✓			
Mindfulness (Virtual)	✓			
CARAM - Departamento de Salud (Virtual)	✓			
Comunicación y Salud	✓	✓		
Principios de Bioética	*✓	✓		
Seguridad del paciente	✓	✓	✓	
Programa troncal de especialidades enfermera	✓	✓	✓	
Programa troncal de especialidades médicas	✓	✓	✓	
Programa troncal de especialidades quirúrgicas	✓	✓	✓	
Políticas de igualdad y bienestar laboral	*✓		✓	
Ciberseguridad (Virtual)		✓		
Bases de la investigación y conceptos básicos de análisis estadístico		✓		
Conversaciones difíciles (Virtual)		✓		
Resiliencia (Virtual)		✓		
Abordaje de la cronicidad		✓		
Desarrolla tu pensamiento crítico (Virtual)		✓		
Aspectos sociales de la atención sociosanitaria		*✓	✓	
Trabajo en equipo (Virtual)		*✓	✓	
Gestión Clínica y Calidad		*✓	✓	✓
Gestión de conflictos entre profesionales (Virtual)			✓	
Escribir un artículo			✓	
Innovación en salud			✓	
Toma de decisiones (Virtual)			✓	
Buenas prácticas clínicas en investigación (Virtual)				✓

*✓/Infermeres Internes Residents (IIR)

Sessions del servei de dermatologia

SESSIÓ	HORARI	PERIODICITAT
Bibliogràfica	Dilluns 8.15h-9.00h	Setmanal
Bibliogràfica (a càrrec dels residents de MFiC, reumatologia, oncologia i salut laboral)	Dimecres 14.00h-15.00h	Bimensual/Mensual
Clínica-icnogràfica	Dijous 8.15h-8.50h	Setmanal
Patologia	Dilluns 14.15h-15.00 h	Setmanal
Quirúrgica	Dijous 8-50h-9.00 h	Setmanal

Altres

A més, els residents participen de manera activa presentant una ponència d'actualització en algun tema d'interès dermatològic, al Curs d'Actualització en Medicina que s'organitza anualment a la institució.

7. Assistència a cursos, jornades i simposis de lespecialitat

Es considera dassistència obligatòria per als residents, les sessions de formació contínua que organitzen de forma conjunta la Societat Catalana de Dermatologia i Venereologia i la Secció Catalana de l'Acadèmia Espanyola de Dermatologia i Venereologia. El programa es pot trobar al següent enllaç: <https://webs.academia.cat/societats/dermato/>

A més, els residents han d'acudir durant la seva formació, als cursos següents que són considerats de caràcter obligatori:

- Curs de dermatoscòpia bàsica i avançada (Barcelona)
- Curs dermatopatologia (Madrid)

- Curs de malalties autoimmunes i butllofes (Barcelona)
- Curs de cirurgia dermatològica (Pamplona)
- Dermatologia estètica (seu variable)
- Curs de patologia unguial (Barcelona)

8. Investigació

Els membres del servei de dermatologia formen part de diferents grups de treball de l'Acadèmia Espanyola de Dermatologia i Venereologia (AEDV) i de diferents grups de recerca (hidrosadenitis, limfoma, melanoma, psoriasi, urticària...). Actualment es disposa de línies obertes de recerca en hidradenitis supurativa i en càncer cutani no melanoma i el servei participa de manera regular a diferents assaigs clínics.

A més, l'hospital ofereix als residents l'oportunitat d'adherir-se a Beques CIR/CSPT de caràcter anual i de convocatòria oberta a tots els professionals.

L'Institut d' Investigació i Innovació IPT3 ofereix així mateix els serveis següents:

- Assessorament metodològic
- Disseny de projectes
- Estadística
- Informació convocatòries
- Informació i suport per a la gestió dels principis de legalitat en tot allò referent a tasques de recerca
- Habilitar i gestionar els circuits i requeriments necessaris per fer recerca de qualitat
- Altres serveis específics relacionats amb la investigació
- Assistència, com a oient, a les sessions del CEIC

Amb tots aquests recursos, el resident pot anar adquirint competències en investigació clínica i en comunicació i difusió dels resultats durant tot el procés de formació.

Es promou la participació activa dels residents a les diferents reunions de l'Acadèmia Catalana de Dermatologia, dels Grups de Treball de l'AEDV (dermatitis de contacte,

dermatologia pediàtrica, malalties autoimmunes sistèmiques, hidradenitis supurativa, oncologia dermatològica...) i del Congrés Nacional de l'AEDV aportant casos o estudis realitzats per ells mateixos. De la mateixa manera, s'anima el resident de quart any a participar de manera activa al Congrés de l'Acadèmia Americana de Dermatologia.

La publicació de casos o estudis en revistes mèdiques indexades es considera de caràcter obligatori durant el període de R2 a R4, havent de publicar almenys un article per any.